

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

de Staatscourant

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Bezuidenhoutseweg 73
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

T 070 379 8911 (algemeen)
F 0 70 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Behandeld door
mr.drs. M.C. Tollerton

T 070 378 4608
m.c.tollerton@minezk.nl

Instructie voor behandeling/route t.b.v. het secretariaat

Datum 8 mei 2020

Betreft **Beleidsregel van de Minister van Economische Zaken en Klimaat
van , nr. WJZ/ 19200531, houdende vergoeding van
kosten van aardbevingsbestendig bouwen in Groningen**

Ons kenmerk
WJZ / 19200531

Informatiekopie aan

Bijlage(n)

Verzendwijze: Elektronisch

N.B.1. Bijlagen worden i.v.m. invoering elektronische bekendmaking niet meer ter inzage
gelegd maar als apart bestand naar Sdu gezonden en gelijk met de regeling
bekendgemaakt.

N.B.2. Behoort bij de regeling een bijlage, dan worden daarop de regeling en
artikelnummer(s) vermeld.

Ontvangen BBR

Ontvangen Postkamer

Datum verzending

Paraaf Postkamer

**Beleidsregel van de Minister van Economische Zaken en Klimaat van
, nr. WJZ/ 19200531, betreffende de vergoeding van kosten van
aardbevingsbestendig bouwen in Groningen**

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,

Gelet op artikel 52g, derde lid, van de Mijnbouwwet en artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht;

Besluit:

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

In deze beleidsregel wordt verstaan onder:

aardbevingsbelasting: belasting op een gebouw door een aardbeving als bedoeld in NPR 9998;

bouwkosten: bouwkosten als bedoeld als bedoeld in artikel 4, eerste lid;

eerste eigenaar: de beoogde eerste eigenaar van een nieuw te bouwen gebouw op het moment van oplevering van het gebouw;

gebouw: bouwwerk dat een voor mensen toegankelijke overdekte geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

minister: Minister van Economische Zaken en Klimaat;

NPR 9998: praktijkrichtlijn NPR 9998 uitgave NPR 9998:2018+C1:2020 van de Stichting Koninklijk Nederlands Normalisatie Instituut;

NPR-webtool: webtool die behoort bij NPR 9998;

piekgrondversnelling: hoogste waarde op maaiveldniveau van de grondversnelling tijdens een aardbeving;

omgevingsvergunning: omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;

veiligheidsnorm: veiligheidsnorm, bedoeld in artikel 1.3a.3, eerste lid, van de Mijnbouwregeling;

windbelasting: belasting op een gebouw door de wind zoals bedoeld in NEN-EN 1991-1-4+A1+C2 en NEN-EN 1991-1-4+A1+C2/NB.

Artikel 2. Toepassingsbereik

1. Deze beleidsregel is uitsluitend van toepassing op gebouwen in de gemeenten Appingedam, Delfzijl, Groningen, Het Hogeland, Loppersum, Midden-Groningen en Oldambt.

2. Deze beleidsregel is van toepassing op nieuw te bouwen gebouwen, waaronder begrepen een zelfstandige uitbouw of aanbouw van een bestaand gebouw, die zonder aanvullende maatregelen niet voldoen aan de veiligheidsnorm.

3. Deze beleidsregel is niet van toepassing op:

a. nieuw te bouwen gebouwen die functioneel verbonden zijn met installaties met gevaarlijke stoffen;

b. nieuw te bouwen gebouwen die dienen ter vervanging van gebouwen die in de versterkingsoperatie zijn opgenomen.

Artikel 3. Vergoeding voor aardbevingsbestendig bouwen

1. De minister verstrekt op aanvraag aan de eerste eigenaar een vergoeding voor de extra kosten in verband met het ontwerpen en bouwen van een nieuw gebouw

dat voldoet aan NPR 9998, bij toepassing van de grenstoestand "Near Collapse", indien:

- a. de piekgrondversnelling op de locatie van het nieuwe gebouw hoger is dan 0,05 g, en
 - b. de aardbevingsbelasting van het nieuwe gebouw hoger is dan de windbelasting.
2. De piekgrondversnelling wordt berekend met de NPR-webtool op het moment van de aanvraag, bedoeld in het eerste lid, voor de datum van verwachte oplevering van het gebouw bij een herhalingstijd van 475 jaar.

Artikel 4. Hoogte vergoeding aardbevingsbestendig bouwen

1. De hoogte van de vergoeding, bedoeld in artikel 3, eerste lid, bedraagt, exclusief omzetbelasting, de som van de bouwkosten op basis waarvan de leges voor de omgevingsvergunning zijn berekend of, indien geen omgevingsvergunning is aangevraagd, de som van de bouwkosten zoals opgenomen in het contract met de aannemer, vermenigvuldigd met het percentage, genoemd in onderstaande tabel bij de gevolgklasse zoals omschreven in de NPR 9998 waarin het gebouw valt en de piekgrondversnelling die op het gebouw van toepassing is:

<i>gevolgklasse zoals omschreven in de NPR 9998 met bijbehorende piekgrondversnelling</i>	<i>percentage</i>
CC1a, minder dan 0,10 g	1,5 % van de bouwkosten per eenheid tot en met € 1.000.000 en 0 % van de bouwkosten hoger dan € 1.000.000
CC1a, 0,10 g tot 0,15 g	2,5 % van de bouwkosten per eenheid tot en met € 1.000.000 en 0 % van de bouwkosten hoger dan € 1.000.000
CC1a, vanaf 0,15 g	5 % van de bouwkosten per eenheid tot en met € 1.000.000 en 0 % van de bouwkosten hoger dan € 1.000.000
CC1b, minder dan 0,10 g	4 % van de bouwkosten per eenheid tot en met € 250.000 en 0 % van de bouwkosten hoger dan € 250.000
CC1b, 0,10 g tot 0,15 g	7 % van de bouwkosten per eenheid tot € 250.000 en 0 % van de bouwkosten hoger dan € 250.000
CC1b, vanaf 0,15 g	10 % van de bouwkosten per eenheid tot en met € 250.000 en 0 % van de bouwkosten hoger dan € 250.000
CC2, CC3 en CC4, minder dan 0,10 g	6 % van de bouwkosten per constructieve eenheid tot en met € 1.000.000, 5 % van de bouwkosten van € 1.000.001 tot en met € 5.000.000 en 4 % van de bouwkosten boven € 5.000.000
CC2, CC3 en CC4, 0,10 g tot 0,15 g	7 % van de bouwkosten per constructieve eenheid tot en met € 5.000.000 en 4 % van de bouwkosten boven € 5.000.000
CC2, CC3 en CC4, vanaf 0,15 g	10 % van de bouwkosten per constructieve eenheid tot en met € 5.000.000 en 5 % van de bouwkosten boven € 5.000.000

2. In afwijking van het eerste lid wordt de som van de bouwkosten in aanmerking genomen met inbegrip van omzetbelasting, indien de aanvrager de omzetbelasting niet in aftrek kan brengen.
3. Indien een constructieve eenheid bestaat uit meerdere eenheden met verschillende eigenaren, zal de vergoeding worden bepaald naar rato van het vloeroppervlak per eigenaar.

Artikel 5. Vergoeding voor berekening piekgrondversnelling en windbelasting

1. De minister verstrekt op aanvraag aan de eerste eigenaar een vergoeding voor de berekening van de piekgrondversnelling en de windbelasting indien:
 - a. uit de berekening blijkt dat de windbelasting van het gebouw hoger is dan de aardbevingsbelasting, en
 - b. de piekgrondversnelling op de locatie van het nieuwe gebouw hoger is dan 0,05 g.
2. De hoogte van de vergoeding, bedoeld in het eerste lid, bedraagt:
 - a. indien de piekgrondversnelling op de locatie van het nieuwe gebouw minder dan 0,1g is de daadwerkelijk gemaakte kosten voor de berekening van de piekgrondversnelling en de windbelasting met een maximum van € 15.000 per constructieve eenheid;
 - b. indien de piekgrondversnelling op de locatie van het nieuwe gebouw 0,1g of hoger is, de daadwerkelijk gemaakte kosten voor de berekening van de piekgrondversnelling, de windbelasting en de detailleringskosten met een maximum van € 15.000 per constructieve eenheid.

Artikel 6. Vergoeding voor toetsing van de berekeningen

1. De minister verstrekt op aanvraag aan de eerste eigenaar een vergoeding voor de toetsing van het rapport van de eerste constructeur, bedoeld in artikel 7, vierde lid, onderdeel b, indien de piekgrondversnelling op de locatie van het nieuwe gebouw hoger is dan 0,05 g.
2. De hoogte van de vergoeding, bedoeld in het eerste lid, bedraagt de daadwerkelijk gemaakte kosten met een maximum van € 4.250 per constructieve eenheid.

Artikel 7. Aanvraag voor vergoeding

1. Een aanvraag om een vergoeding wordt ten minste 8 weken voor de start van de bouw ingediend per constructieve eenheid.
2. Een aanvraag bevat:
 - a. de locatie van het nieuw te bouwen gebouw;
 - b. de datum van verwachte oplevering;
 - c. of de windbelasting maatgevend is.
 - d. de bij het ontwerp toegepaste versie van de NPR 9998;
 - e. de piekgrondversnelling bij een herhalingstijd van 475 jaar;
 - f. de piekgrondversnelling bij een herhalingstijd van 2475 jaar;
 - g. de op basis van de NPR 9998 gehanteerde rekenmethodiek;
 - h. de ductiliteitsklasse;
 - i. de q-factor;
 - j. de gevolgklasse zoals omschreven in de NPR 9998;
 - k. de bouwkundige tekeningen;
 - l. de constructieve tekeningen;
 - m. de statische berekeningen;
 - n. de seismische berekeningen;

- o. het geotechnisch onderzoek.
- 3. Een aanvraag bevat indien van toepassing:
 - a. het funderingsadvies;
 - b. de paalberekening;
 - c. de verwekingsanalyse.
- 4. Een aanvraag bevat:
 - a. een verklaring van de constructeur dat het ontwerp voldoet aan de eisen van de NPR 9998;
 - b. een toetsing door een tweede constructeur van het rapport van de eerste constructeur waarbij wordt ingegaan op:
 - 1°. de gehanteerde gegevens over de te toetsen berekeningen van de constructeur;
 - 2°. een beschrijving van hetgeen getoetst is.

Artikel 8. Voorschriften

Aan een besluit tot toekenning van een vergoeding worden de volgende voorschriften verbonden:

- a. de houder van een besluit tot toekenning van een vergoeding meldt aan de minister ten minste vijf werkdagen voordat de maatregelen op grond van NPR 9998 worden genomen, het verwachte moment dat hij de maatregelen gaat nemen;
- b. de houder van een besluit tot toekenning van een vergoeding stelt de minister in staat om op de bouwlocatie te controleren of de maatregelen, vereist op grond van NPR 9998, zijn genomen;
- c. de houder van een besluit tot toekenning van een vergoeding overlegt aan de minister:
 - 1°. foto's waaruit blijkt dat de maatregelen, genomen ter voldoening aan NPR 9998, genomen zijn;
 - 2°. een verklaring van de aannemer dat de maatregelen ter voldoening aan NPR 9998 zijn genomen;
- d. indien voor een nieuw te bouwen gebouw een omgevingsvergunning is vereist, overlegt de houder van een besluit tot toekenning van een vergoeding een afschrift van de verleende omgevingsvergunning voor het bouwen van het gebouw.

Artikel 9. Eerste eigenaar op moment van start project niet bekend

- 1. Indien de eerste eigenaar op het moment, bedoeld in artikel 7, eerste lid, niet bekend is, kan degene die op dat moment verantwoordelijk is voor het nieuw te bouwen gebouw aan de minister melden dat er sprake is van een nieuw te bouwen gebouw dat in aanmerking komt voor vergoeding van de kosten, bedoeld in de artikelen 3, 5 of 6.
- 2. De melding bevat de in artikel 7 genoemde informatie.
- 3. In afwijking van artikel 3, tweede lid, wordt de piekgrondversnelling berekend op het moment van de melding, bedoeld in het eerste lid.
- 4. In afwijking van artikel 7, eerste lid, kan de eerste eigenaar vanaf het moment waarop bekend is dat hij de eerste eigenaar is tot 6 maanden na de eigendomsoverdracht, bij de minister een aanvraag indienen als bedoeld in de artikelen 3, 5 of 6.
- 5. In afwijking van artikel 7 bevat een aanvraag voor een vergoeding niet de informatie die reeds op grond van het tweede of vierde lid is verstrekt.
- 6. De voorschriften, bedoeld in artikel 8 gelden niet voor de eerste eigenaar van een gebouw voor zover degene die een melding als bedoeld in het eerste lid doet, aan deze voorschriften heeft voldaan.

Artikel 10. Betaling

1. De betaling van de vergoeding vindt plaats binnen 6 weken na ovelgging van de informatie, bedoeld in artikel 8, onderdeel c.
2. Indien niet is voldaan aan de aan het besluit verbonden voorschriften, kan de minister besluiten de vergoeding te verlagen of op nihil vaststellen.

Artikel 11. Inwerkingtreding

Deze beleidsregel treedt in werking op 1 juli 2020.

Deze beleidsregel zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage,

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,

TOELICHTING

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Deze beleidsregel voorziet in een procedure voor het vergoeden van de meerkosten van maatregelen bij het bouwen van nieuwe aardbevingsbestendige gebouwen indien dat nodig is als gevolg van de gaswinning uit het Groningenveld. Het gaat om extra kosten zoals meer of duurdere bouwmaterialen. Daarnaast kan er sprake zijn van hogere planontwikkelings-, onderzoeks- en organisatiekosten en kan het traject van ontwerp tot oplevering langer duren. Het gaat hier om de meerkosten ten opzichte van de situatie waarin gebouwd wordt zonder maatregelen om een gebouw aardbevingsbestendig op te leveren.

Artikel 52g, derde lid, van de Mijnbouwwet draagt de Ministers van EZK en van BZK op om alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs geveerd kunnen worden om te voorkomen dat als gevolg van de gaswinning uit het Groningenveld de veiligheid wordt geschaad. Het bouwen van aardbevingsbestendige gebouwen bevordert de veiligheid. Deze beleidsregel is derhalve één van de maatregelen om invulling te geven aan artikel 52g, derde lid, van de Mijnbouwwet.

De uitvoering van deze beleidsregel zal geschieden door de Nationaal Coördinator Groningen (NCG). Tot 1 juli 2020 heeft NAM een privaatrechtelijke nieuwbouwregeling ('NAM-regeling'). De NCG fungeerde sinds 1 januari 2019 als loket voor deze NAM-regeling. Vanaf 1 juli 2020 neemt NAM geen nieuwe aanvragen meer in behandeling. Nieuwe aanvragen worden vanaf dat moment behandeld door de NCG. NAM handelt nog wel de lopende en toegekende aanvragen af.

1.2 Aardbevingsbestendige nieuwbouw en NPR 9998

De toepassing van NPR 9998, een praktijkrichtlijn voor aardbevingsbestendig bouwen, vormt het uitgangspunt van deze beleidsregel. Het Nederlands Normalisatie Instituut heeft in opdracht van de minister van EZK de NPR 9998 opgesteld. Hierin staat beschreven hoe het bouwen van nieuwe gebouwen moet worden aangepakt teneinde te voldoen aan de in artikel 52d, tweede lid, onderdeel a, van de Mijnbouwwet genoemde veiligheidsnorm. Deze veiligheidsnorm is uitgewerkt in artikel 1.3a.3 van de Mijnbouwregeling en betreft het individueel aardbevingsrisico van maximaal 1 op de 100.000 per jaar dat een individu mag lopen in of nabij de verschillende bouwwerken waar dat individu verblijft. De NPR 9998 gaat uit van een integrale aanpak: in het gehele proces van ontwerpen en uitvoeren van de bouw worden de eisen toegepast die voortvloeien uit de NPR. De NPR is een praktijkrichtlijn. Dit betekent dat de inhoud een aanbeveling vormt en dat de bouwer vrij is om andere maatregelen toe te passen dan die zijn beschreven in de NPR. Het is echter aan de bouwer om aan te tonen dat zijn genomen maatregelen tot een gelijkwaardig niveau van veiligheid leidt.

De NPR 9998 onderscheidt een aantal stappen dat doorlopen moet worden bij het bouwen van nieuwe gebouwen. In de eerste plaats moet bepaald worden wat de piek grondversnelling is op de locatie waar gebouwd gaat worden. Deze bepaalt, gegeven het ontwerp van het gebouw, of, en in welke mate, maatregelen moeten worden genomen. De volgende stap is dat in het ontwerp de benodigde maatregelen worden opgenomen. Naast de seismische kracht is dat afhankelijk

van factoren, zoals lokale grondomstandigheden. Vervolgens dienen de maatregelen tijdens de bouw te worden uitgevoerd.

Wordt een gebouw niet aardbevingsbestendig gebouwd en de veiligheidsnorm niet gehaald, dan kan het betreffende gebouw onderdeel worden van de versterkingsoperatie. Het is echter van belang dat daar een zorgvuldige afweging over gemaakt wordt door de opdrachtgever van de nieuwbouw. Versterking van een gebouw kan vele malen ingrijpender zijn dan direct aardbevingsbestendig bouwen.

De extra kosten van het integraal aardbevingsbestendig ontwerpen op basis van de NPR 9998 zijn niet eenvoudig te bepalen. De extra maatregelen vormen immers een integraal onderdeel van het gehele bouwproject. Vanuit het oogpunt van eenvoud en uitvoerbaarheid worden daarom in deze beleidsregel percentages van de bouwsom vastgesteld die dienen als vergoeding van de extra kosten gemoeid met het toepassen van NPR 9998.

1.3 Reikwijdte beleidsregel

Deze beleidsregel heeft betrekking op gebouwen. Onder gebouw wordt verstaan – in het verlengde van de Woningwet – een bouwwerk dat een voor mensen toegankelijke overdekte geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt. Bepaalde transformatorhuisjes, gasverdeelstations, waterdistributiestations en rioolwaterzuiveringen vallen buiten deze definitie, omdat deze bouwwerken niet voor mensen toegankelijk zijn. Dergelijke bouwwerken vallen buiten de reikwijdte van dit besluit, net als alle andere bouwwerken niet zijnde gebouwen, zoals bruggen en industriële installaties.

Gebouwen die functioneel zijn verbonden met installaties met gevaarlijke stoffen, zijn uitgesloten van deze beleidsregel. Aan dergelijke combinaties worden specifieke eisen gesteld en vallen daarom buiten deze beleidsregel.

Deze beleidsregel heeft voorts enkel betrekking op nieuw te bouwen gebouwen. De methodiek en vergoeding voor het aardbevingsbestendig maken van bestaande gebouwen valt onder het Besluit versterken gebouwen Groningen.

Indien in het kader van de versterkingsoperatie wordt besloten tot sloop en nieuwbouw, bevat het budget voor versterking middelen om op norm te komen. Nieuwbouw waarbij deels of volledig gebruikt wordt gemaakt van middelen uit de versterkingsoperatie komen niet in aanmerking voor vergoeding op basis van deze beleidsregel.

Tot slot, alleen nieuwbouwprojecten die gebouwd worden op een locatie de piekgrondversnelling hoger is dan 0,05 g, komen in aanmerking voor een vergoeding. Daarbij wordt uitgegaan van het seismisch risico op het geplande moment van oplevering. Dit sluit aan op de NPR 9998 dat stelt dat “indien de piekgrondversnelling [...] op maaiveldniveau (inclusief de bodemfactor), bepaald volgens de NPR 9998-webtool voor een herhalingsjijd van 475 jaar, kleiner is dan 0,05 g of wanneer de NPR 9998-webtool geen waarden oplevert, dan behoeft geen beoordeling op aardbevingsbelastingen plaats te vinden (zeer lage seismiciteit)”. De genoemde webtool is te vinden op <http://seismischekrachten.nen.nl/ers.php>. Op basis van de NPR 9998 is in gebieden met zeer lage seismiciteit dus geen noodzaak om aardbevingsbestendig te bouwen.

De minister moet zich als uitgangspunt aan de beleidsregel houden. Dit bevordert de voorspelbaarheid van het handelen van de overheid, en geeft, in het geval van deze beleidsregel, aanvragers duidelijkheid over de criteria om voor een vergoeding in aanmerking te komen en de te volgen procedure. Echter, dit doet niet af aan de bevoegdheid en plicht om in bijzondere gevallen van de beleidsregel af te wijken en over te gaan tot maatwerk. Dit is het geval indien de beleidsregel gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen (artikel 4:84 van de Algemene wet bestuursrecht). Dit kan bijvoorbeeld aan de orde zijn als met een bepaalde casus duidelijk geen rekening is gehouden bij het opstellen van de beleidsregel.

2. Vergoeding van kosten voor aardbevingsbestendige nieuwbouw

In deze paragraaf wordt nader toegelicht hoe de vergoeding voor aardbevingsbestendige nieuwbouw wordt toegekend en welke rollen en verantwoordelijkheden de betrokken partijen hebben.

2.1 Aanvraagproces

De aanvraag dient te worden gedaan door de eerste eigenaar van het gebouw die andere betrokkenen bij de bouw – zoals een architect, constructeur of aannemer – aanstuurt en vanuit die rol kan borgen dat NPR 9998 wordt toegepast. Dit laat uiteraard onverlet dat de eerste eigenaar uit praktische overwegingen een andere betrokkene kan machtigen om namens hem een aanvraag in te dienen.

Paragraaf 2.7 van deze toelichting gaat in op de situatie dat de eerste eigenaar van het gebouw nog niet bekend is.

De aanvraag wordt tenminste 8 weken gedaan voordat met de bouw wordt gestart. Dit is van belang omdat de vergoeding enkel wordt verstrekt voor het op de juiste en aantoonbare wijze toepassen van NPR 9998 bij zowel het ontwerp van het gebouw als de bouw zelf. In de tweede plaats kunnen de maatregelen ter uitvoering van NPR 9998 bij nieuwbouw in het gehele bouwproces worden geïntegreerd. Het gevolg daarvan is dat de maatregelen in veel gevallen fysiek niet meer te traceren zijn als de bouw is afgerond, bijvoorbeeld omdat de maatregelen de fundering of de inhoud van vloeren of muren betreffen. Het is van belang dat gecontroleerd kan worden dat deze maatregelen correct worden genomen en dat kan enkel als tijdig een vergoeding wordt aangevraagd.

Het gebouw waarvoor een vergoeding wordt aangevraagd dient bij oplevering aardbevingsbestendig te zijn. Dit houdt in dat een gebouw moet voldoen aan de praktijkrichtlijn NPR 9998 uitgave NPR 9998:2018+C1:2020 uitgaande van de grensstaat van “near collapse”. Een nieuw te bouwen gebouw mag ook aan de hand van een eerdere versie van de NPR 9998 beoordeeld zijn, als maar aan het veiligheidsniveau van de NPR 9998:2018+C1:2020 wordt voldaan. De gehanteerde versie van de NPR bij de beoordeling door de constructeur heeft geen invloed op de hoogte van de vergoeding omdat de hoogte uitgaat van de gemiddelde meerkosten bij toepassing van de actuele versie van de NPR 9998.

De NPR 9998 kan ingewikkeld zijn om toe te passen op ontwerpen. Architecten en constructeurs moeten diverse keuzes en onderbouwde aannames maken. Zo moet bijvoorbeeld een keuze gemaakt worden over de te hanteren rekenmethode op basis van het ontwerp. Kwaliteitsborging van de berekening door de constructeur is daarom cruciaal. Onderdeel van de kwaliteitsborging is een toets op de

gemaakte berekeningen door een onafhankelijke - dus niet aan de eerste constructeur gelieerde - tweede constructeur.

2.2 Hoogte van de vergoeding

De beleidsregel gaat uit van gemiddelde extra kosten voor aardbevingsbestendig bouwen. De omvang van de meerkosten kan onder andere liggen aan het ontwerp van het gebouw of de gekozen bouwmethode. Met deze beleidsregel wordt zo goed als mogelijk benaderd wat de meerkosten bij verschillende projecten zijn. Echter, om de beleidsregel uitvoerbaar en overzichtelijk te houden, kan de situatie ontstaan dat niet alle mogelijke ontwerpen en bouwstijlen volledig gecompenseerd worden voor de daadwerkelijk gemaakte meerkosten.

De vergoeding is opgebouwd op de volgende wijze. In het kader van deze beleidsregel is de aardbevingsbelasting of de windbelasting maatgevend om te bepalen welke maatregelen genomen moeten worden om het gebouw veilig de mogelijke belasting te laten doorstaan. Wanneer de aardbevingsbelasting maatgevend is kan op grond van artikel 3 een aanvraag gedaan worden voor een vergoeding voor alle maatregelen en berekeningen die nodig zijn om aardbevingsbestendig te bouwen. Wanneer de windbelasting maatgevend is, worden alleen de berekeningen in de ontwerpfase van het gebouw vergoed op grond van artikel 5. Een vergoeding op grond van artikel 3 sluit een vergoeding op grond van artikel 5 dus uit. Visa versa, een vergoeding op grond van artikel 5 sluit een vergoeding op grond van artikel 3 uit. In aanvulling op de vergoeding op grond van artikel 3 of artikel 5, kan een aanvraag gedaan worden voor een vergoeding voor de kosten van de controleberekeningen op grond van artikel 6. De wijze waarop de hoogte van de vergoeding bepaald wordt, wordt hieronder nader toegelicht.

De hoogte van de vergoeding komt overeen met de vergoeding die onder de NAM-regeling gehanteerd werd. In opdracht van het ministerie van EZK wordt op dit moment een onafhankelijke studie naar de hoogte en categorie-indeling van de percentages uitgevoerd. Waar nodig zal deze beleidsregel aangepast worden aan de uitkomsten van deze studie.

2.3 Aardbevingsbelasting is maatgevend

Wanneer uit berekeningen van de constructeur blijkt dat de aardbevingsbelasting maatgevend is, kan een aanvraag op grond van de beleidsregel worden ingediend voor een vergoeding van de extra kosten om het gebouw aardbevingsbestendig te laten zijn. De beleidsregel gaat uit van een vast percentage van de bouwsom als compensatie. De hoogte van het percentage wordt bepaald door het aardbevingsrisico op de locatie van het nieuwe gebouw en de gevolgklasse van het gebouw zoals gedefinieerd in de NPR 9998. De geldende percentages zijn in de tabel in artikel 4 weergegeven. De percentages zijn gestaffeld. Dit betekent bijvoorbeeld dat de nieuwbouw met als gevolgklasse CC3 met een bouwsom van € 6 miljoen op een locatie met een grondversnelling van 0,7pga een vergoeding krijgt van € 300.000 (6% over € 1 miljoen, 5% over € 4 miljoen en 4% over € 1 miljoen).

2.4 Windbelasting is maatgevend

Het kan voorkomen dat uit berekeningen van de constructeur blijkt dat, gegeven het ontwerp en de piekgrondversnelling, de grootste belasting van het gebouw uit

alle richtingen voortvloeit uit windbelasting. Op grond van het Bouwbesluit dienen dan maatregelen genomen te worden zodat het gebouw de windbelasting in voldoende mate op kan vangen. Aangezien de windbelasting groter is dan de aardbevingsbelasting voldoet het gebouw na het nemen van deze maatregelen bij definitie ook aan de NPR. De aanvrager hoeft dan geen extra kosten te maken om aardbevingsbestendig te bouwen. De aanvrager heeft echter wel kosten moeten maken om vast te laten stellen dat de windbelasting groter is dan de aardbevingsbelasting. Indien windbelasting maatgevend blijkt, worden de kosten van de NPR controle-berekening vergoed op basis van daadwerkelijk gemaakte kosten, met een maximum van € 15.000 excl. BTW per eenheid in het geval van gevolgklasse CC1a of CC1b en per constructieve eenheid in het geval van gevolgklasse CC2, CC3 of CC4. Op locaties onder 0,1g worden alleen de berekeningskosten vergoed. Op locaties boven 0,1g worden naast de berekeningen ook de detailleringkosten vergoed, conform NPR 9998.

2.5 Vergoeding voor toets op berekeningen

In aanvulling op de vergoeding van maximaal €15.000 exclusief btw wanneer de windbelasting maatgevend is of de vergoeding conform de tabel in artikel 4, eerste lid, wanneer de aardbevingsbelasting maatgevend is ontvangen aanvragers een vergoeding voor de toets van een onafhankelijk tweede constructeur op de constructeursberekeningen. De kosten van de NPR controle-berekening worden vergoed op basis van daadwerkelijk gemaakte kosten, met een maximum van € 4250 excl. BTW per constructieve eenheid.

2.6 Voorschriften en berekening van de vergoeding

Wanneer een aanvraag wordt ingediend voor een vergoeding, neemt de NCG namens de minister van EZK een besluit. Indien een vergoeding wordt toegekend, moeten aanvragers gedurende het verdere bouwtraject nog de zaken zoals genoemd in artikel 8 aanleveren.

Het kan voorkomen dat initiatiefnemers van grotere nieuwbouwprojecten met meerdere (constructieve)eenheden beroep doen op de regeling. Bijvoorbeeld wanneer een appartementencomplex met 20 woningen wordt gebouwd of wanneer een rij rijtjeshuizen en zes twee-onder-een-kapwoningen worden gebouwd. De vergoeding wordt aangevraagd per constructieve eenheid. In geval van het appartementencomplex wordt er dus één aanvraag gedaan. In het geval van de rijtjeshuizen en zes woningen in twee-onder-een-kapwoningen worden vier aanvragen ingediend; aanvragen kunnen uiteraard wel gebundeld worden.

De NCG kan op locatie de genomen maatregelen bekijken. Aanvragers dienen daarom de NCG tenminste vijf dagen voordat de maatregelen worden genomen de NCG te informeren en de NCG op diens verzoek toegang te geven tot de bouwlocatie.

Zodra de NCG heeft vastgesteld dat aan alle voorwaarden die zijn opgenomen in de beleidsregel is voldaan, betaalt de NCG de vergoeding door de bouwsom te vermenigvuldigen met het toepasselijke percentage en gaat de NCG over tot betaling.

Het kan ook voorkomen dat niet aan alle voorwaarden van het besluit is voldaan. Bijvoorbeeld doordat niet (alle) benodigde aardbevingsbestendige maatregelen zijn getroffen. Het gebouw is dan niet aantoonbaar aardbevingsbestendig nieuwgebouwd en komt daarom niet (meer) aan aanmerking voor vergoeding.

2.7 Eerste eigenaar van de nieuwbouw is onbekend bij aanvang project

De opdrachtgever van de nieuwbouw bouwt niet altijd voor eigen gebruik maar voor verkoop. De eigenaar van het nieuw te bouwen gebouw is dan op het moment van aanvragen van de vergoeding op grond van deze beleidsregel niet bekend. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer een projectontwikkelaar een bouwproject uitvoert waarmee meerdere woningen worden gebouwd. In deze situatie kan de eerste eigenaar niet tijdig een aanvraag indienen. Deze beleidsregel biedt daarom de mogelijkheid dat de projectontwikkelaar of andere partij die in dergelijk geval de bouw start, zich bij de NCG kan melden met de nodige documentatie.

Vanaf het moment dat de eerste eigenaar bekend is, kan deze een aanvraag voor vergoeding indienen, maar niet later dan zes maanden na eigendomsoverdracht van het gebouw. Informatie die de NCG al heeft ontvangen van de projectontwikkelaar, hoeft de aanvrager niet opnieuw aan te leveren.

Het is voorstelbaar dat in grotere projecten de eerste eigenaar en de projectontwikkelaar afspraken maken over het aanvragen van een vergoeding en de daaruit volgende informatieverplichtingen en voorschriften in geval van een positief besluit. Zo kan de eerste eigenaar de projectontwikkelaar bijvoorbeeld machtigen om namens hem een aanvraag te doen. Deze afspraken kunnen gemaakt worden zodra de eerste eigenaar bekend is, voor of tijdens de bouw.

Het komt voor dat binnen de constructieve eenheid zich meerdere woon- of gebruikseenheden bevinden. De vergoeding wordt berekend op het niveau van de eenheid in het geval van stallen (CC1a) of woningen (CC1b) en op het niveau van constructieve eenheid in andere gevallen. De vergoeding vindt echter plaats aan de eerste eigenaar die individueel mogelijk slechts een deel van het gebouw zal bewonen of gebruiken. Dit is bijvoorbeeld het geval bij een appartementencomplex van 20 woningen (of in terminologie van deze regeling: eenheden). De NCG zal in dat geval het aandeel van het totale bewoonde of gebruikte vloeroppervlak van het gebouw vermenigvuldigen met de totale compensatie voor de constructieve eenheid om te bepalen hoeveel compensatie iedere individuele bewoner of gebruiker uitbetaald krijgt.

3. Evaluatie van de regeling

De NPR 9998 en de dreigingskaarten in de NPR-webtool worden regelmatig bijgewerkt aan de hand van de nieuwste inzichten. Deze aanpassingen van de NPR 9998 kunnen gevolgen hebben voor de maatregelen die genomen dienen te worden bij nieuwe gebouwen. Wanneer dat het geval is, moet ook deze beleidsregel worden bezien zodat de eisen en vergoeding in lijn blijft met de meest recente versie van de NPR. Uiteraard zal er in dat geval rekening worden gehouden met projecten die al wel in de ontwerpfase zitten waarbij de inmiddels achterhaalde NPR wordt toegepast, maar nog niet gereed zijn om een aanvraag in te dienen. Van belang is dat deze projecten doorgang kunnen vinden zonder met nieuwe regels voor de vergoeding te worden geconfronteerd. Door de afbouw van de gaswinning en daarmee seismische dreiging zullen, in het steeds kleinere gebied waarin op grond van NPR 9998 nog steeds aardbevingsbestendig gebouwd moet worden, gebouwen toekunnen met steeds minder maatregelen en daarom zullen de kosten ook minder zijn. Na verloop van tijd, wanneer er geen of nauwelijks meer beroep gedaan wordt op de regeling of wanneer de omvang van

de compensatie niet meer in verhouding staat tot de uitvoeringskosten van deze regeling, zal deze regeling beëindigd worden.

4. Staatssteun

Zowel burgers als ondernemingen kunnen een vergoeding ontvangen in het kader van deze beleidsregel. Daar waar staatsmiddelen ten goede komen aan bepaalde ondernemingen en deze ondernemingen verkrijgen daarmee een selectief, niet-marktconform voordeel, kan er sprake zijn van staatssteun, mits dit voordeel de mededinging in de interne markt vervalst of dreigt te vervalsen, voor zover deze steun het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig beïnvloedt. Uit jurisprudentie van het Europees Hof van Justitie volgt dat vergoedingen door de overheid, voor zover deze hun basis vinden in een rechtsplicht van de overheid, geen staatssteun zijn omdat er geen sprake is van een selectief voordeel.

Op de Staat rust de plicht om jegens de bewoners en ondernemers in het aardbevingsgebied de maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem mogen worden verwacht om het risico van schending van het EVRM (bescherming recht op leven, bescherming tegen onmenselijke behandeling bescherming tegen inbreuk op woongenot) te vermijden (zie de uitspraak van de Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1278).

Dit is ook vastgelegd in artikel 52g, derde lid van de Mijnbouwwet. Daarmee is de Staat gehouden om zelf maatregelen te nemen. Zou zij dat niet doen, dan handelt de Staat onrechtmatig en kan zij door de rechter worden veroordeeld tot schadevergoeding, hetzij in de vorm van geld, hetzij in andere vorm (bijvoorbeeld het nemen van feitelijke maatregelen).

Een belangrijke maatregel van de Staat in dit kader is de versterking van bestaande gebouwen. Voor nieuw te bouwen gebouwen in het aardbevingsgebied geldt het deze beleidsregel als de invulling van de zorgplicht van de ministers van EZK en BZK op basis van artikel 52g van de Mijnbouwwet.

De Staat vervangt met deze beleidsregel de NAM-regeling. In andere gevallen dan het Groningenveld ligt de zorgplicht voor veiligheidsmaatregelen echter nog steeds bij de exploitant. Dit gegeven zorgt er voor dat NAM een selectief voordeel kan hebben bij deze beleidsregel. Bovendien is de NAM als (laatste) exploitant van het Groningenveld volgens het civiele recht aansprakelijk voor schade die ontstaat door beweging van de bodem als gevolg van de aanleg of exploitatie van het Groningenveld (artikel 6:177, eerste lid, aanhef en onderdeel b, van het Burgerlijk Wetboek). Ook kan NAM aansprakelijk zijn voor het nemen van afdoende preventieve maatregelen. Ook dit rechtvaardigt dat NAM moet blijven betalen. Er is enkel geen staatssteun als zij al kosten voor aardbevingsbestendige nieuwbouw en de uitvoering van deze regeling blijft betalen. Dit zal het geval zijn op basis van een hiertoe tussen NAM en de Staat te sluiten overeenkomst.

Uit bovenstaande volgt dat deze regeling niet kwalificeert niet als staatssteun.

5. Uitvoeringstoets

Pm: de beleidsregel is opgesteld in nauw overleg met de NCG. Een uitvoeringstoets is nog niet beschikbaar, maar hieruit worden geen problemen verwacht. Zodra de uitvoeringstoets beschikbaar is, zal deze hier worden samengevat.

6. Consultatie

Pm

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,